

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Nr.: 1487/22.11.2022
Către: SOCIETATEA DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE ÎN
HIDROCENTRALE HIDROELECTRICA S.A. - mun. București, sector
1, B-dul Ion Mihalache, nr. 15-17
- Domnului Bogdan Nicolae BADEA, Președinte Directorat
e- mail: secretariat.general@hidroelectrica.ro
Referitor la: Îndrumar pentru proiectul - Scoatere definitivă din fondul forestier și defrișare
teren în vederea finalizării Amenajării Hidroenergetice Răstolița

Stimate Domnule Președinte,

Urmare a solicitării Dvs. înregistrată la APM Mureș cu nr. 1487 din 07.02.2022, în vederea obținerii acordului de mediu pentru proiectul „**Scoatere definitivă din fondul forestier și defrișare teren în vederea finalizării Amenajării Hidroenergetice Răstolița**”, propus a fi realizat în **județul Mureș, comunele Răstolița, Deda, Lunca Bradului și Vătava**, în aria naturală protejată ROSCI0019 Călimani – Gurghiu și în Parcul Național Călimani, a completărilor ulterioare, a consultării autorităților implicate în derularea etapei de definire a domeniului evaluării, vă comunicăm următoarele:

- În conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, procedura de reglementare continuă cu realizarea raportului privind impactul asupra mediului și a studiului de evaluare adecvată;
- Proiectul pentru care este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului prin elaborarea Raportului privind impactul asupra mediului și a Studiului de evaluare adecvată, se regăsește în anexa nr. 2, pct. 1, lit. d) din Legea nr. 292/2018;
- Raportul privind impactul asupra mediului, va fi realizat de către persoane fizice sau juridice care au acest drept, potrivit legii. Aceștia vor declara în scris că nu au un interes personal în implementarea proiectului de investiții aflat în procedura de evaluare a impactului asupra mediului.
- Studiul de evaluare adecvată va fi întocmit conform anexei nr. 2A la OM nr. 262/2020 pentru modificarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, aprobat prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 19/2010 și va fi realizat de persoane fizice sau juridice care au acest drept, potrivit legii.
- Titularul proiectului are obligația de a furniza în cadrul Raportului privind impactul asupra mediului informațiile prevăzute în anexa nr. 4 la Legea nr. 292/2018.

În cadrul Raportului privind Impactul asupra Mediului pentru proiectul propus se vor prezenta informații referitoare la:

1. Descrierea proiectului, care va cuprinde:

- Descrierea generală a amplasamentului proiectului, cu reprezentarea spațială în cadrul hărților și a planurilor, efectuate la o scară la care se pot distinge elemente de interes, pe baza cărora se va identifica în mod clar zona de studiu și obiectivul propus;
- Caracteristicile fizice ale întregului proiect, inclusiv cerințele privind utilizarea terenurilor în cursul fazelor de construcție și funcționare;

- Principalele caracteristici ale etapelor de execuție și de funcționare ale proiectului (necesarul de energie și energia utilizată, natura și cantitatea materialelor și resurselor naturale utilizate / biodiversitatea);
 - Folosința actuală și cea planificată a terenurilor ocupate temporar și definitiv de proiect pe categorii de folosință (pășune, fond forestier în arii naturale protejate), atât pe amplasament cât și pe zonele adiacente acestora, suprafața acestora și descrierea impactului asupra arealelor afectate de proiect având în vedere folosința actuală a terenului;
 - Organizarea de șantier propusă, suprafața ocupată, dotările necesare etc.;
 - Amenajări adiacente amplasamentului organizării de șantier (infrastructură de transport, energie și utilități) care sunt necesare - direct sau indirect - pentru execuția proiectului propus;
 - Detalierea lucrărilor pregătitoare;
 - Lucrări pentru protecția mediului;
 - Descrierea proiectului în fază de execuție
 - O estimare, în funcție de tip și cantitate, a deșeurilor și emisiilor preconizate (poluarea apelor, aerului, solului, zgomot, precum și cantitățile și tipurile de deșeuri generate în timpul etapei de execuție);
2. **Descrierea alternativelor realizabile**, în termeni de concepție, tehnologie, amplasare, dimensiune și anvergură a proiectului, analizate de către titularul proiectului, relevante pentru proiectul propus, precum și caracteristicile specifice ale proiectului și indicarea principalelor motive care stau la baza alegerii făcute, inclusiv compararea efectelor acestora asupra mediului.
3. **Descrierea aspectelor relevante ale stării actuale a mediului** – scenariul de bază – și o descriere scurtă a evoluției sale probabile în cazul în care proiectul nu este implementat, în măsura în care schimbările naturale față de scenariul de bază pot fi evaluate prin depunerea de eforturi acceptabile, pe baza informațiilor privind mediul și a cunoștințelor științifice disponibile.

În această secțiune se vor evidenția principalele aspecte din punct de vedere al evaluării situației de bază (descrierea factorilor de mediu care pot fi afectați prin proiectul propus, precum fauna, flora, solul, apa, clima, peisajul și interacțiunea dintre acești factori).

În descrierea componentelor mediului fizic accentul va fi pus asupra analizei sensibilității mediului receptor în raport cu evaluarea impactului, relevantă pentru proiectul analizat. Se va acorda atenție importanței componentelor mediului potențial afectate de proiect, sensibilității componentei și suficienței datelor (analiza informațiilor existente fiind tratată cu obiectivitate).

În acest sens sunt prezentate mai jos elementele principale analizate pentru fiecare componentă:

- **Apă:** date privind corpurile de apă;
- **Clima:** se vor prezenta condițiile de climă și microclimat;
- **Soluri și geologie:** situația concretă de pe amplasament;
- **Zgomot:** datele relevante pentru locurile în care se află receptori sensibili (fauna potențial afectată);
- **Biodiversitate:** identificarea speciilor și habitatelor de interes comunitar care pot fi afectate de proiect și descrierea caracteristicilor acestora. Proiectul se află în aria naturală protejată ROSCI0019 Călimani – Gurghiu și în Parcul Național Călimani.
- **Peisaj:** tipurile de peisaj existente în zonă;
- Identificarea elementelor bunurilor materiale: zone incluse în diferite categorii de folosință (pădure, drum, ape curgătoare, ape stătătoare, pășune, fâneață);

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

4. O descriere a factorilor de mediu susceptibili de a fi afectați de proiect

Această secțiune va include o analiză de identificare a formelor de impact și a factorilor de mediu afectați de acestea. Se vor lua în considerare: biodiversitatea – flora, fauna, terenurile -, ocuparea terenurilor, solul, apa, bunurile materiale, și peisajul, precum și interacțiunea dintre acești factori.

5. Descrierea efectelor semnificative pe care proiectul le poate avea asupra mediului

Se va realiza o identificare a tuturor posibilelor impacturi negative ale proiectului susceptibile să afecteze fiecare factor de mediu, inclusiv cele cumulative, ca rezultat al acțiunii combinate a proiectului cu alte proiecte aprobate sau în curs de reglementare.

RIM-ul va include descrierea efectelor semnificative pe care proiectul le poate avea asupra mediului și care rezultă, printre altele, din:

- execuția proiectului;
- utilizarea resurselor naturale, în special a terenurilor, a solului, a apei și a biodiversității, având în vedere, pe cât posibil, disponibilitatea durabilă a acestor resurse;
- emisia de poluanți, zgomot, crearea de efecte negative și eliminarea și valorificarea deșeurilor;
- riscurile pentru mediu;
- cumulara efectelor cu cele ale altor proiecte existente și/ sau aprobate;
- impactul proiectului asupra climei - de exemplu, natura și amploarea emisiilor de gaze cu efect de seră - și vulnerabilitatea proiectului la schimbările climatice - tipurile de vulnerabilități identificate, cuantificarea tendințelor de amplificare a vulnerabilităților existente în contextul schimbărilor climatice;
- tehnologiile folosite. Descrierea efectelor negative semnificative probabile asupra factorilor de mediu va include efectele directe și eventualele efecte indirecte, secundare, cumulative, pe termen scurt, mediu și lung, permanente și temporare, pozitive și negative ale proiectului.

Evaluarea impactului asupra mediului se va face pentru toate activitățile implicate în realizarea proiectului.

Efecte semnificative asupra factorilor de mediu generate de proiect

Vor fi identificate pentru faza de execuție (defrișare):

- Caracterul și durata impactului;
- Identificarea factorilor de mediu care pot fi afectați;
- Identificarea receptorilor care vor fi afectați, cu indicarea sensibilității acestora;
- Evidențierea formelor de impact semnificativ (pozitiv și negativ);
- Indicarea dacă impactul are sau nu potențial cumulativ;
- Indicarea dacă impactul va fi continuu, intermitent sau ocazional, direct, indirect;
- Indicarea dacă impactul va fi temporar, pe termen scurt, mediu sau lung;
- Indicarea dacă impactul este reversibil sau ireversibil;
- Eventualele efecte indirecte, secundare, izolate.

Efecte posibile, prezentate pe componente de mediu: soluri și geologie; ape de suprafață și subterane; zgomot; fauna (efecte posibile în etapa de execuție (defrișare)-perturbarea activității speciilor ca urmare a afectării habitatelor și a creșterii nivelului de zgomot din zonele de defrișare); **flora** (afectarea, alterarea și pierderea de habitate și specii de interes comunitar ca urmare a defrișării propuse); **peisaj**;

Concluziile Studiului de evaluare adecvată -

RIM-ul va prezenta concluziile Studiului de evaluare adecvată (EA) care vor include:

- Efectele adverse ale proiectului asupra ariei naturale protejate ROSCI0019 Călimani – Gurghiu și Parcului Național Călimani;
- Explicații privind modul în care impactul semnificativ este evitat prin implementarea măsurilor de evitare/ reducere.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Evaluarea efectelor cumulative

- Relația proiectului propus cu alte proiecte existente sau planificate și cumulara efectelor acestuia cu alte proiecte existente/ propuse;
 - Se vor identifica și prezenta pe scurt orice alte proiecte și/sau activități planificate, ale căror „zone de impact” se suprapun total sau parțial cu cea a proiectului evaluat în perioada de execuție.
- 6. Descrierea metodelor de prognoză utilizate pentru identificarea și evaluarea efectelor semnificative asupra mediului, inclusiv detalii privind dificultățile și principalele incertitudini existente**

În cadrul acestui capitol se vor prezenta:

- Descrierea dificultăților întâmpinate (dificultăți de natură tehnică sau determinate de lipsa de cunoștințe, întâmpinate în colectarea informațiilor solicitate etc.);
- Prezentarea eventualelor incertitudini existente.

7. Măsuri de evitare și reducere a impactului și programul de monitorizare

Se vor descrie măsurile avute în vedere pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este cazul, compensarea oricăror efecte negative semnificative asupra mediului identificate, precum și programul de monitorizare propus. Programul de monitorizare va conține tipurile de parametri monitorizați și durata monitorizării, proporțională cu natura, amplasarea și dimensiunea proiectului, precum și cu gravitatea efectelor sale asupra mediului. Descrierea va explica în ce măsură sunt evitate, prevenite, reduse sau compensate efectele negative semnificative asupra mediului și se va referi la etapa de execuție (defrișare) ținând cont că finalizarea obiectivului de investiții AHE Răstolița este condiționată de implementarea proiectului ”Scoaterea definitivă din fondul forestier și defrișare teren în vederea finalizării Amenajării Hidroenergetice Răstolița”, aflat în procedură de reglementare.

8. Descrierea efectelor negative semnificative preconizate ale proiectului asupra mediului, determinate de vulnerabilitatea proiectului în fața riscurilor de accidente majore și/ sau dezastre relevante pentru proiect

Se vor avea în vedere riscurile naturale și antropice care ar putea conduce la accidente și/ sau situații de risc și se vor identifica măsurile necesare pentru evitarea/ reducerea riscurilor.

9. Rezumat netehnic

Se vor prezenta sintetizat informațiile furnizate în Raportul privind Impactul asupra Mediului, cu termeni cât mai puțini tehnici. Rezumatul netehnic va include și concluziile Studiului de Evaluare Adecvată.

10. Lista de referințe

Se vor detalia sursele utilizate pentru descrierile și evaluările incluse în raport.

Studiul de evaluare adecvată se va realiza:

- Pentru fiecare habitat și specie de interes comunitar, care va fi afectată de lucrările de defrișare, la nivelul obiectivelor specifice de conservare, așa cum vor fi acestea definite de ANANP - ST Mureș. Obiectivele de conservare includ parametri și ținte. Evaluarea impactului se va realiza pentru fiecare din parametrii stabiliți de ANANP - ST Mureș, prin raportare la ținta fixată. Rezultatele evaluării vor fi prezentate într-un tabel de sinteză, conform Circularei Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 4654/02.07.2020;
- Avându-se în vedere menținerea integrității siturilor Natura 2000.
- Cu respectarea prevederilor Planurilor de management ale ariilor naturale protejate (ROSCI 0019 Călimani-Gurghiu, ROSPA0133 Munții Călimani și Parcului Național Călimani).

Evaluarea impactului asupra integrității siturilor Natura 2000 va stabili dacă proiectul:

- va cauza schimbări semnificative ale funcțiilor ecologice ale siturilor Natura 2000;
- va reduce semnificativ suprafețele tipurilor de habitate (chiar și a celor slabe calitativ din situri) sau viabilitatea populațiilor speciilor, acestea fiind elemente țintă;

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- va duce la fragmentarea habitatelor de interes comunitar și/sau a habitatelor favorabile (zone de hrănire, de reproducere sau de deplasare) ale speciilor de interes comunitar;
- va conduce la perturbarea activității speciilor de interes comunitar;
- va conduce la reducerea semnificativă a efectivelor populaționale ale speciilor de interes comunitar;
- va împiedica îndeplinirea obiectivelor de conservare ale siturilor.

Conform cerințelor legale în vigoare, **Studiul de evaluare adecvată va cuprinde informații referitoare la:**

- Informații privind proiectul supus aprobării:
 - informații privind proiectul: denumirea, descrierea, obiectivele acestuia;
 - localizarea geografică și administrativă, cu precizarea coordonatelor Stereo 70;
 - modificările fizice ce decurg din proiect (defrișare) și care vor avea loc pe durata diferitelor etape de implementare ale proiectului;
 - resursele naturale necesare implementării proiectului (resurse regenerabile etc.);
 - emisii și deșeuri generate de proiect și modalitatea de eliminare a acestora;
 - cerințele legate de utilizarea terenului, necesare pentru execuția proiectului (categoria de folosință a terenului, suprafețele de teren a căror categorie de folosință va fi schimbată definitiv);
 - durata lucrărilor de defrișare și eșalonarea perioadei de implementare a proiectului (de ex. în 2 etape);
 - activități care vor fi generate ca rezultat al implementării proiectului;
 - descrierea proceselor tehnologice ale proiectului;
 - caracteristicile proiectelor existente, propuse sau aprobate, ce pot genera impact cumulativ cu proiectul care este în procedură de evaluare și care pot afecta ariile naturale protejate de interes comunitar;
- Informații privind ariile naturale protejate de interes comunitar afectate de implementarea proiectului:
 - date privind ariile naturale protejate de interes comunitar: suprafața, tipuri de ecosisteme, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea proiectului (arinișurile, amfibieni de interes comunitar, etc);
 - date despre prezența, localizarea, populația și ecologia speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafața și în imediata vecinătate a proiectului, menționate în Formularele standard ale ariilor naturale protejate de interes comunitar;
 - descrierea funcțiilor ecologice ale speciilor și habitatelor de interes comunitar afectate (suprafața, locația, speciile caracteristice) și a relației acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar învecinate și distribuția acestora;
 - statutul de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar;
 - obiectivele de conservare ale ariilor naturale protejate de interes comunitar, așa cum sunt acestea stabilite de ANANP-ST Mureș;
 - descrierea stării actuale de conservare a ariilor naturale protejate de interes comunitar, inclusiv evoluții/schimbări care se pot produce în viitor;
- Identificarea și evaluarea impactului:
 - identificarea și evaluarea tuturor tipurilor potențiale de impact negativ generate prin implementarea proiectului, susceptibile să afecteze în mod semnificativ ariile naturale protejate de interes comunitar (direct și indirect, pe termen scurt și lung, din faza de execuție, rezidual, cumulativ);
 - identificarea componentelor de mediu prin care se realizează cumularea impacturilor potențiale, potențialul de acumulare a efectelor în timp și spațiu și semnificația impactului cumulat;
 - arealul maxim în care se va resimți impactul negativ al proiectului;

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- estimarea cantitativă a suprafețelor de habitat potențial alterate ca urmare a implementării proiectului și exprimarea procentuală (din suprafața habitatului în sit);
 - identificarea habitatelor folosite de speciile de interes comunitar pentru hrănire, odihnă, tranzit sau reproducere și estimarea cantitativă a suprafețelor potențial afectate în urma implementării proiectului;
 - identificarea speciilor potențial afectate de implementarea proiectului, prin perturbarea activității lor sau potențiala creștere a ratei de mortalitate în rândul populațiilor acestora;
 - evaluarea impactului cumulativ al proiectului propus cu alte proiecte existente, în curs de implementare sau propuse în ariile naturale protejate fără a lua în considerare măsurile de reducere a impactului și evaluarea impactului rezidual care rămâne după implementarea măsurilor de reducere a impactului pentru proiectul propus și pentru alte proiecte;
 - Măsuri de reducere a impactului:
 - identificarea și descrierea măsurilor de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie și/sau tip de habitat posibil afectat de proiect și modul în care acestea vor reduce/elimina impactul negativ asupra integrității ariei naturale protejate de interes comunitar;
 - orice alte aspecte relevante pentru conservarea speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar;
 - Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar posibil afectate;
 - Prezentarea metodologiilor de evaluare utilizate pentru evaluarea funcțiilor ecologice ale speciilor și habitatelor desemnate în cadrul siturilor Natura 2000 afectate de proiect.
- **La întocmirea studiilor de mediu solicitate, se vor lua în considerare:**
- punctele de vedere exprimate de autorități (GNM-CJ Mureș - adresa nr. 1173/CJ Mureș/21.06.2022, ANANP-ST Mureș - adresa nr. 508/ST-MS/14.06.2022, Direcția Silvică Mureș – adresa nr. 7438/09.06.2022, Administrația Parcului Național Călimani – adresa nr. 1487ie/L.B.B./10.06.2022), și transmise Dvs. cu adresa APM Mureș nr. 1487/21.06.2022.
 - observațiile transmise de dl. Calin Dejeu, înregistrate la APM Mureș cu nr. 9663/26.07.2022 (document atașat).
- **De asemenea, la întocmirea Raportului privind impactul asupra mediului și a Studiului de evaluare adecvată, vă solicităm să utilizați:**
- Ghidul general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului prevăzut în anexa nr. 1, aprobat prin Ordinul MMAP nr. 269/2020;
 - Ghidul privind împădurirea terenurilor pe care nu a existat anterior vegetație forestieră sau defrișare în scopul schimbării destinației terenului prevăzut în anexa nr. 7, aprobat prin Ordinul MMAP nr. 269/2020;
- **Totodată vă recomandăm să utilizați următoarele instrumente cu caracter de orientare elaborate de serviciile de specialitate ale Comisiei Europene:**
- Recomandări cu privire la Integrarea Schimbărilor Climatice și a Biodiversității în Evaluarea Impactului asupra Mediului - ghid postat pe pagina de internet a MMAP, link: <http://www.mmediu.ro/categorie/ghiduri/179>
 - Comunicare a Comisiei C(2021) 6913 - Evaluarea planurilor și proiectelor în raport cu siturile Natura 2000 – Orientări metodologice privind dispozițiile articolului 6 alineatele (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE privind habitatele - document care poate fi găsit la următorul link:

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

